

Radnai Miklós lett az Operaház új igazgatója

A hónapok óta huzódó operaházi válság megoldására ma történt az első pozitív lépés, a kultuszminiszter betöltötte az igazgatói állást: az új igazgató Radnai Miklós zeneszerző, a Zene-művészeti Főiskola tanára lett. A kinevezésről a következő hivatalos jelentést adták ki:

Klebelsberg Kuno gróf kultuszminiszter ma kihallgatáson fogadta Radnai Miklós m. kir. zeneakadémiai tanárt, ki elébe terjesztette művészeti programját az Opera reorganizációjára vonatkozólag. Minthogy a program megvalósítható abban az 1,300.000 aranykoronás keretben, amelyet a kultuszminiszternek sikerült az Operaház részére az 1925/26. évi költségvetésben biztosítani, Klebelsberg Kuno gróf kinevezte az Operaház igazgatójává Radnai Miklóst, aki a külföldi operák adminisztratív és technikai viszonyainak tanulmányozása végett legközelebb külföldi utra indul.

Ebből a hivatalos közlésből s az új direktornak lapunk munkatársa előlített nyilatkozataiból két megnyugtató és örvendetes tény állapítható meg. Az első az, hogy az Operaház szubvencióját hosszú, talán az ügyre nézve károsan elnyújtott tárgyalások után végre sikerült egymillióháromszázezer koronára főlemelni, ami körülbelül megfelel a békeévek fejedelmi és állami segélyeinek s amiből a színház helyes vezetés és cél tudatos takarékoság mellett a mai művészeti keretekben fenntartható. A másik megnyugtató körülmény Radnai igazgatónak az a kijelentése, melyet Petri államtitkár egyik ma megjelent nyilatkozatában is megerősít: az Operaház zenekarát és énekkarát nem fogják olyan mértékben csökkenteni, hogy ezzel egyetlen dalszínházunk egy másodrendű operaszínpad színvonalára süllyedjék volna. Ugy látszik, az utolsó percben győzedelmeskedett a józan belátás és megfontolás s azok a veszedelmek, melyekre legutóbbi cikkünkben rámutattunk, egyelőre elhárultak.

Mindazonáltal ismételnünk kell, hogy nehezebb és végzetesebb időkben aligha került új vezető az Operaház élére. Radnai Miklósnak egész fiatalos energiájára, szaktudására, akaratajára és

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: Radnai Miklós lett az Operaház új igazgatója

Forrás: Magyarország

Bm

1925. 5. 1.

(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

SZ.

sok szerencsére lesz szüksége, hogy a vállalt, elgyötört, fegyelmében és munkarendjében megbolygatott műintézetben rendet teremtsen.

Radnai Miklóst eddig mint rendkívül képzett, talentumos, erősen magyar-érzésű komponistát ismerjük. Az Operaházban eddig egy érdekes balletje: *Az infánszó születésnapja* került színpadra. Előadására vár egy magyaros operája, mely már az elmúlt szezonban műsorra volt tűzve. Zenekari műveit modern, de nem túlzó stílus jellemzi. Eredeti

magyar hang szólal meg dalaiban és vokális szerzeményeiben, melyekkel gyakran találkoztunk a koncertek műsorain.

Radnai zenei képzettsége teljesen megnyugtató arra nézve, hogy az Opera művészi vezetése jó kezekben lesz. Ugynevezett színházi rutinja nincsen, de ez inkább érzék, mint tudomány. A helyzet, melynek megoldására ifjú merész-séggel vállalkozott, — Radnai alig harmincöt éves — azonnal oly nehézségek elé fogja állítani, hogy rövidesen ki kell derülnie, van-e rátermettsége ennek a súlyos és felelős pozíciónak a betöltésére, vagy sem. Meleg rokonérzéssel kíséreljük vállalkozását. A magyar Operaház és a magyar zeneművészet jövője érdekében őszintén kívánjuk, hogy terveit, munkásságát siker koronázza.

Az új igazgató programja

Radnai Miklósnak az Operaház igazgatójává történt kinevezése alkalmából a *Magyarország* munkatársa fölkereste lakásán a fiatal direktort, aki munkaprogramjáról a következő fölvilágosítást adta:

— A mostani kultuszminisztériummal folytatott tárgyalásoknak az eredménye az, hogy el tudtuk érni az állami segélyezés kereteinek kibővítését. Az államnak az Operaház számára juttatandó támogatása körülbelül a kultuszminiszter által eddig tervezett összeg és a *Székhelyhídy*-féle ismert javaslat között van, vagyis a kiegyezés körülbelül ötven százalékban sikerült. Ez az eredmény már jelentősebb összeget jelent az Opera számára és a *leépítéssel* együtt lehetővé teszi a színház további első-rangu nívón tartott működését.

— Ez az ugynevezett leépítés tehát most a legfontosabb probléma. Mert a redukción minden téren csak úgy lehet megoldani, hogy az Opera ne süllyedjen a másodrangú színházak színvonalára, hanem eredeti formájukban, hiánytalan zenekarral adhassa a legmodernebb műveket is. A szerződötéseket végző szakbizottság részben a kultuszminisztérium delegált tagjaiból, részben pedig a színház jelenlegi vezetőségéből fog állani. A zenekarnak körülbelül 90 tagja lesz, az énekarnak is ennyi. Ez a létszám az Operának teljesen elegendő és ez a kisebb létszám nem fog káros hatást gyakorolni a *filharmoniai hangversenyekre*, amelyekre szintén igen nagy gondot kívánok fordítani. Épp így az énekarnál és a *magánszereplők*nél is csak annyira lehet a redukción végrehajtani, amely mellett az Operaház alsóbb színvonalra való visszazoritása nem következhetik be.

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Radnai Miklós

Idő

"1925"

Személy

Helyszám

— Az egész operai költségvetési tervezet úgy épült fel, hogy a *fizetések emelkedni fognak*, főképpen a csoportos személyzetnél. A fizetésemelésre igen nagy szükség volt és ez az új operai gazdálkodással lehetségesné válik. A *nyugdíjak ügyében* is tárgyalások indultak meg a minisztériummal és pedig eredménnyel. Az új költségvetésben a nyugdíjak rendezése egészen külön államháztartási tétel lesz, amely

ki fogja elégíteni azokat az igényeket, amelyek oly hosszú ideig megvalósulatlanok maradtak, viszont ez a nyugdíj-rendezés egyáltalában nem fogja terhelni az Opera költségvetését.

— Ami az új tagok fõlvételét illeti, ebben a kérdésben most még nem igen lehet kombinációkba bocsátkozni. *Környey* Béla megürült örökét mindenestre pótolni kell. A szezon a jövõ évben *késõbb*, valószínûen csak októberben kezdõdik meg, fõképp az alapos próbák miatt. Tervem a mûsor kiépítése. Fõképpen *Wagner*, *Mozart* és *Verdi* eddig meg nem játszott mûveit óhajtom mûsorba iktatni és az a vágyam, hogy *Wagnert* teljes magyar együttes szõlaltathassa meg. Több olasz, német és francia zenei terméket kell mûsorra tûznünk. Az újdonságok mindig nagy anyagi áldozattal járnak és amennyiben a pénzügyi helyzet megengedi, csak magyar újdonságokat adunk, fõképp azért, mert a mai operatermelés nem ad olyan értéket, amelyek megérdemelnék, hogy értük magyar alkotásokat háttérbe szorítsunk.

— A rövidebb szezonnal szemben az a célom, hogy a játékidõt intenzívebben kihasználjuk. Legkevesebb *heti hat előadásra számítok*. A régi, jól bevált, olcsó és népszerű ifjusági előadásokat fõl akarjuk eleveníteni.

— Az igazgatást csak októberben veszem át és addig is német és olasz tanulmányútra megyek. Az itteni operai szervezet és adminisztráció érdekel elsõsorban, de meg akarom ismerni azokat az eredményeket is, amelyeket külföldön az utóbbi szezonok fõlmutattak. *A magyar Operaháznak fõl kell vennie a külfölddel a kapcsolatot, énekesek karmesterek és darabok tekintetében is*, mert bizony egy kissé elmaradtunk. Hangsúlyozom, hogy az új operai rendszer nem folytatás, hanem új kezdés lesz, új berendezkedés, új keretek között.